

רני ושמחה

ארגון להפצת ערכי היהדות

גליון חודשי < חודש אדר > כ"ז שבט תש"פ

גליון מס' 28

זמני השבת באשתאול - פרשת משפטים - שקלים

כניסת שבת: 17:12 < יציאת שבת: 18:04



תורה ומדע

עוצמתו של הדיבור

אחד החוקרים היפנים הוכיח באמצעות בדיקה מקרוסקופית כי מים הנמצאים במקום בו נאמרים דברים חיוביים או שליליים מושפעים פיזית מאיכות הדיבור, וכפי שמוכח מבדיקתם במיקרוסקופ בעל עוצמת הגדלה רבה, וכך מתבצעת הבדיקה: א. מציבים כוס מים טהורים שנשאבו ממעיין או מנהר, והנוכחים מדברים דברים חיוביים או שליליים, ב. מטפטפים 1/2 סמ"ק לצלוחית מבחנה ומקפאים אותה בטמפרטורה של מינוס 25 מעלות במשך 3 שעות, ג. מוציאים את המים שהוקפאו מהמקפא ובוחנים אותה במיקרוסקופ המגדיל פי 200 עד 500 פעם בחדר שהטמפרטורה בו מינוס 5 מעלות, והתוצאה מדהימה, אם הנוכחים דיברו דברים חיוביים מילות מחמאה ושבח מתקבלות צורות קריסטל נפלאות, ואם הדיבורים היו שלילים כגון קללות ומילות גנאי מתקבלות צורות מכוערות.

רעיון זה כבר מבואר בדברי המקובל ר' משה חיים לוצאטו שכתב בזה"ל אם האדם נמשך אחר העולם ומתרחק מבוראו הנה הוא מתקלקל והעולם עצמו מתקלקל עמו, ואם הוא שולט בעצמו ונדבק בבוראו ומשתמש בעולם רק להיות לו לסיוע לעבודת בוראו, הוא מתעלה והעולם עצמו מתעלה עמו, כי הנה עילוי גדול הוא לבריות כולם בהיותם משמשי האדם השלם המקודש בקדושתו יתברך ע"ל, זאת אומרת כח פעולת האדם ועוצמתו גדולים לאין ערוך למתבונן בדברי הרמח"ל, וכך אומרת הגמרא "אין העולם מתקיים אלא בזכות הבל פיהם של תינוקות של בית רבן" כח הדיבור של התינוקות שלא טעמו טעם חטא גדול הוא שיכול הוא להגן על כל העולם מפני הסכנות האורבות לו, וכן כותב ר' חיים מוולאז'ין על הפסוק "ואשים דברי בפיך ובצל ידי כסיתך לנטוע שמים וליסוד ארץ" - כי האדם במעשיו ובדיבוריו ומחשבותיו הטובים מקיים ונותן כח בכמה מקומות ועולמות עליונים ומוסיף בהם קדושה ואור ע"כ.

מאמר החודש

למועדים מסוימים כחנוכה ופורים, או לרגלים מסוימים כסוכות ופסח, שבהם יש לשמוח איש איש כפי יכולתו, אולם תורתנו הקדושה מגלה לנו שחובת השמחה של היהודי צריכה להיות דבר יום ביומו בכל מצוה ומצוה ובכל עבודה רוחנית כזו או אחרת, והיכן? אחרי שהתורה אומרת לנו את הקללות שיכולות להתקיים בעם ישראל חס ושלום, היא אומרת מה הסיבה לכך: "תחת אשר לא עבדת את ה' אלוהיך בשמחה ובטוב לבב מרוב כל", סיבה שלא היינו חושבים עליה לרגע מבלי שהייתה התורה אומרת לנו זאת, יכול להיות שיהודי במשך כל חייו יקיים את מצוות התורה חוקיה והנהגותיה עם הדיוק וההידור הרב ביותר, אך אם לא עשה זאת בשמחה, אלא מתוך הרגשה של כפייה או מתוך אי חשק ורצון, יכול הוא לקבל את העונש החמור ביותר, לעומת זאת יכול להיות אדם פשוט שאינו יודע כל כך הרבה תורה והלכות, אך מה שהוא יודע יעשה מתוך שמחה, מתוך הרגשה של אהבה וקירבה בלתי נשלטים לבורא יתברך, הוא יקבל על זה את השכר הכי גדול, ולמה כי הוא שיתף במעשיו את החלק הכי חשוב "השמחה", יזכנו ה' שבכל מצוה ומצוה שנעשה ובכל דרך רוחנית כזו או אחרת שנעבוד בה את הבורא נדע להכניס את מצוות השמחה חזק חזק וע"כ נגיע לשלמות הנדרשת מאיתנו ע"י תורתנו הקדושה חזק ואמצו!

מי מאתנו לא ממתין לחודש הנפלא והמתוק שעומד לנו בפתח, מי מאתנו לא צפים לו כל מיני זכרונות מתוקים משנים עברו, כל אחד מאתנו רוצה שהחודש הזה יהיה יותר ארוך וכל אחד מאתנו מתכונן אליו הרבה יותר מעבר לסתם חג או רגל אפילו שהוא ס"ה יום אחד.

מהות החודש

חודש זה כל המהות שלו על כל פרטיו והלכותיו היא "השמחה", זה מתחיל בציווי שאמרו רבותינו "משנכנס אדר מרבים בשמחה", וזה ממשיך במאמר המגילה "לקיים את ימי הפורים האלה ימי משתה ושמחה", וכלה בהלכה הידועה "חייב איניש לבסומי בפריא עדי לא ידע בין ארור המן לברוך מרדכי", שמחה ושוב שמחה ושוב שמחה, נפש היהודי במהותה היא נפש שמחה, היא נפש שמתמלאת מידי יום בשמחה על התכלית הנפלאה שיש לנו, על קיום התורה והמצוות שאנו עושים, ועל קירבת האלוקים שאנו מרגישים, ובכלל עצם מעגל השנה הרבוגני שיש לנו הגורם לנו שמחה והנאה אם זה בסוכות ופסח שיש את מצוות "ושמחת בחגך" שבעת ימים, ואם זה ימי החנוכה שיש בהם מצוה להודות ולהלל מתוך הרגשת שמחה ואושר.

הזהירות במצוה זו

למי שאינו מתבונן נראה כי מצוה זו שייכת רק

ה'צט"ט כי עבד הנמכר לשש שנים גם אם חלה שנת שמיטה באמצע השש שנים אינו יוצא לחופשי, אולם אם חל היובל באמצע השש שנים יוצא העבד לחופשי, גם אם זה היה שנה אחרי שהעבד נמכר "רמב"ם הל' עבדים פ"ב].

ה'צ"ט שרציעת העבד עברי נעשית בכל הכח עד שהמרצע יוצא מצידה השני של האוזן וכנס לדלת, ולא הייתה הרציעה בקצה האוזן היכן שהנשים תולות את העגילים אלא בתוך דהיינו המקום הרך שבאוזן [רמב"ם הל' עבדים פ"ב].

ה'צ"ט אחות האחראית על בדיקות דם אסור לה להוציא דם מאביה או אמה, וכן רופא מנתח וכד' אסור לו לעשות כן לאביו או לאמו פן יעשו בהם חבורה ויכשלו באיסור "מכה אביו ואמו", וכל זה בתנאי שיש רופא אחר, אך אם אין מישהו אחר שיעשה להם זאת מותר לעשות להם כל מה שנחוצו כדי שלא יצטערו [שולחן ערוך].

ה'צ"ט כי האיסור לעשות מכשול ברשות הרבים הוא לא דוקא בור, אלא גם הזורק קליפות מלון או בננה וכן הזורק בקבוקי זכוכית שבורים וכדו' ונכשלו בהם

אנשים והגיעו לידי נזק, חייב האדם על כך.

ה'צ"ט כי הנוטל חפץ של חבירו כדי להשתמש בו בלי רשות, אע"פ שמתכוון לאחר מכן לשלם לו את דמי השכירות, בכל זאת נקרא הוא "שואל שלא מדעת" וחייב בכל אונס שיארע לו [שולחן ערוך].

ה'צ"ט הגם שאמרה תורה "מכשפה לא תחיה" אין זה דוקא נשים אלא גם גברים, ואמרה תורה בלשון נקבה כיון שרוב הכשפים מצויים אצל נשים [רש"י].

ה'צ"ט כי המכשיל אחרים באכילת נבלות וטרפות סופו שמתגלגל בעלה של אילו, והרוח מנענעת אותו לכל הרוחות, ואין לו תקנה אלא אם כן העלה נופל [ילקוט ראובני].

ה'צ"ט כי איסור בשר וחלב חמור הוא משאר איסורים, שבשאר איסורים רק אם אכל שיעור כזית מהם חייב מלקות, ובאיסור זה אפילו אכל חצי כזית בשר וכזי כזית חלב כבר או שבשלם יחד לוקה [רמב"ם].

הפסרת השבוע: "הדבר אשר היה אל ירמיהו" (ירמיה פרק לד פס' ח' - נב')

תקנת צדקיהו

צדקיהו היה המלך האחרון ממלכי יהודה בזמן בית המקדש הראשון, בשנת שבע למלכותו כרת הוא ברית - שבועה עם בני ישראל שישלחו את כל העבדים העברים והשפחות העבריות בהם הם עובדים בלתי עבוד איש באחיו, וגם שיקבלו על עצמם להבא שלא לעבוד איש באחיו, וטעם שבועה זו היה מפני שעד תהא לא היה אחד מעם ישראל בטוח בעצמו כי השש שיהיה עני וימכר לעבד, וע"י תקנה זו יהיו חופשיים כל ימי חייהם, [ולא פנה צדקיהו אל השרים כי חשב שהשרים לא ירצו בתקנה זו כיון שאינם חוששים מעניות], ובאמת הייתה הענות גדולה לתקנה זו שלא רק דלת העם נשמעו לה אלא גם השרים החשובים כולם ללא יוצא מהכלל באו בברית זו ומיד נשמעו לה ושלחו את כל העבדים והשפחות העבריים שהיו עד תהא תחת חסותם.

הפרת השבועה

אולם לאחר מכן נתחרטו עם ישראל על ששמעו לתקנת צדקיהו ובאו עמו בברית על כך, ושוב ותפשו בחזקה אל כל העבדים והשפחות ששחררו אותם והחזירו אותם לעבודה, וטעם הדבר היה לפי הנראה שאז היו רבים מדלת העם נכבשים לעבדים תחת הנשים שלהם, ובעת המצור התיירא המלך צדקיהו שימרדו העבדים לצאת ולהתחבר עם נבוכדנצר כדי שיפטרו מעול העבדות, ועל כן כרתו העם ברית לשלוח את העבדים, ואחרי שהסתלק המצור שבו והחזיקו בהם בכח לעבדים ולשפחות, ובוה עשו ב' עברות, א. מה שעברו על הברית והשבועה, ב. מה שכעת הם משתמשים בהם אחר שהגיע זמן שחרורם וזה גזל גמור - גזל נפשות.

נבואת ירמיהו

כעת לאחר מעשה זה מקבל הנביא ירמיה נבואה

מאת הקב"ה שאומר לו אמור לעם ישראל כיון שאני כרתי ברית עם אבותיכם בהוציא אותם מארץ מצרים שאחר שש שנים צריך לשלח לחופשי את העבד העברי או האמה העבריה, ואבותיכם לא שמעו אלי ולא הטו אונסם, ואתם עשיתם היום את הישר בעיני לשחרר איש את עבדו ושפחות העבריים ואפילו הוספתם גדר לשחרר גם את אלו שלא הגיע זמנם להשתחרר, ועתה חזרתם וחיללתם את שמי כאשר שבתם וכבשתם העבדים והשפחות תחת ידכם, לכן הנני קורא לכם "דורור" דהיינו שתהיו מופקרים לחרב ולדבר ע"י כל ממלכות הארץ, ונתתי את כל שרי יהודה ושרי ירושלים וכל דלת העם ביד אויביהם ומבקשי נפשם והייתה נבלתם מאכל לעוף השמים ולבהמת הארץ, ואת צדקיהו ושריו אתן ג"כ ביד מבקשי נפשם וביד חיל בבל העולים עליכם להלחם על עיר ירושלים, ונלחמו עליה ולכדוה ושרפוה באש, ואת ערי יהודה אתן שממה מאין יושב.



ערב ראש השנה בשנת ת"ש (1939) הבחורים בישיבת קמניץ בפולין שמעו שגרמניה פלשה למדינתם, רבים מהם אכן צפו מראש את פלישת האויב לפולין וכתוצאה מכך נאלצו להימלט לארץ אחרת, הם ידעו היטב שיהיה אשר יהיה היעד של מנוסתם, המטבע הפולני יהיה חסר ערך, ולכן החליטו לקנות סחורות שיהיה נבוא העת למכור אותם או לסחור בהם סחר חליפין כדי שיהיה להם אמצעי קיום בסביבה אליה יגיעו, הבחירה נפלה על שקי סוכר ומאות זוגות של גרבי חורף, שני פריטים שהיה להם ביקוש רב ברחבי מזרח אירופה, כאשר נרכשו סחורות יקרות ערך אלו, תמיד ידע מישהו בישיבה היכן הם מאוחסנות, הכל ידעו שסיכויי הישרדותם בעתיד עשויים להיות תלויים במטמון יקר זה. בעיצומו של יום הכיפורים התפרצו חיילים גרמנים לבית המדרש ודרשו מהבחורים את כל מלאי הסחורות שברשותם, הם איימו שהחובות לרצוח את ראש הישיבה הגאון רבי ברוך בער ליבוביץ אם מבקשות זה לא ינתן להם, הבחורים שיערו כי מן הסתם ראה אותם פולני אנטישמי כשהם רוכשים כמויות גדולות מהמזכרים האלו והלשין עליהם באוני השלטונות הגרמנים, לא הייתה להם כל ברירה אלא למסור את כל מה שהצליחו לאגור, הם לא היו בטוחים בזהותו של המלשין, יכול להיות שהיה זה האדם ממנו נרכשו הסחורות, הוא ידע את המנות המדויקת שנרכשה ויתכן שהוא היה זה שמסר את המידע לנאצים, לא היה דבר שוה בערכו לחייב של ראש הישיבה האהוב והתלמידים נאלצו להיפרד בצער מכל מקנת כספם.

הבניין בו מצאו מחסה.

היה זה במהלך אותם שבועות ששהו בלוקשקה שהגאון רבי ראובן גרונובסקי חתן של ר' ברוך בער נשא בפניהם את השיחה המעוררת שציליה עדיין מהדהדים באוזניו של רבי טוביה גם היום כעבור חמישים שנה, באותה שיחה נלהבת הוא ציטט מדברי הרמב"ם (הל' ת"ת פ"א ה"ח) המפרטים את חובתו של האדם להמשיך בלימוד תורה אפילו בנסיבות הקשות ביותר, גש רבי ראובן קולו בהתרגשות ואמר "הרמב"ם כותב שכל איש מישראל חייב בתלמוד תורה בין עני בין עשיר בין שלם בגופו בין בעל יסורין בין בחור בין שהיה זקן שתשש כוחו" רבי ראובן עודד את הבחורים להמשיך ללמוד וללמד ולעמוד בחישים ובהתמדה ללא רתע בנסיין זה שהקב"ה גור עליהם, דבריו המרגשים נתנו חיזוק עצום לרבים מבני הישיבה למשך חודשים רבים לאחר מכן נזכר רבי טוביה, תלמידי ישיבת קמניץ נשאלו בלוקשקה רק שבועות ספורים מחמש מן ישתלטו השלטונות הרוסיים גם על וילנא, הם נסעו צפון מערב לקהילה אחרת בליטא בשם ראסין, שם זכו לתנאים משופרים מעט יהדות ליחסם החם והתומך של הבעלי בתים.

הרישום והתפיסה

עם זאת היה עליהם להירשם אצל השלטונות, כמו כל הפליטים האחרים שהגיעו לראסין על מנת להתגורר אצל משפחות מקומיות, באותם ימים לא היו פנימיות לבחורי ישיבות והבחורים מצאו להם מגורים בקרב תושבי העיר, באופן זה נמצאו רישומים מדויקים בהם הופיעו שמותיהם ומקומות מגוריהם של שמונים ושישה מתלמידי קמניץ, לעומת זאת הצליחו למעלה ממאה בחורים להתחמק מחובת הרישום. לאחר שנה של שקט יחסי אך חסר מנוח, הנתפצה לחלוטין השלווה שעל פני השטח, ביום ראשון בשעות הערב כשהבחורים היו בעיצומו של לימוד בבית המדרש בראסין, הגיע במרובה לבית המדרש חמר המפלגה הקומוניסטית ועמו התראה דחופה: ברית המועצות סיפחה את ליטא ורבים הסיכויים שבקרוב יאסרו את כולם, יוסף סטאלין הורה לעצור לחקירה ואולי גם למסרות הגליה את כל אנשי הדת והעסקים בליטא, אשר נחשבו למתנגדי המפלגה הקומוניסטית, הקומוניסטים הוסיף ואמר כי מה שידוע לו שהמעצרים יתחילו ממש בימים הקרובים ומשסיים לדבר נחפו החייל והמשך בדרכו.

חלחה אחזה בבחורים למשמע הדברים הם לא ידעו מה עליהם לעשות, האם עליהם להסתתר? האם נותרו להם יום או יומיים לעריכת תכניות? האמנם המצב כ"כ רציני? איש לא ידע אולם באותו הלילה מיד אחרי חצות הגיעה התשובה המוחצת, אנשי המשטרה החשאית פשטו בכל השכונה העירו

את התושבים, ודרשו שכל אנשי הדת (דהיינו בחורי הישיבה) יבואו עמם, רבי טוביה היה בין הבחורים ששם וכתובתם תועדו ע"י השלטונות, הוא היה באמצע איסוף בגדיו בבית האשה שנהגה לכבס את בגדיהם של תלמידי הישיבה כאשר נשמעו נקישות עזות על דלת הבית, תוך דקה כבר הרעים עליו חייל בקולו וציווה עליו לאסוף מהר את חפציו להתלוות אליו, "אבל הכביסה שלו עוד לא התייבשה" ? טענה האשה, "אי אפשר לחכות מעט"? החייל צחק ברשעות והשיב "בסיביר כבר יהיה לך זמן רב לייבש את הכביסה" רבי טוביה רץ להביא את התפילין שלו ואת ספרו היקר המהדורה החדשה של פירוש רבי חיים סולובייצ'יק על הרמב"ם, בעוד הוא אורז את חפציו תחת עינו הפקוחה של החייל הרוסי, החרים החייל האכזרי את התפילין ואת הספר, והגיע בדון "במקום שאליו אתה הולך לא יהיה לך פנאי ללמוד תצטרך לעבוד שם כל הזמן", באותו הלילה נעצרו כל יתר השמונים וחמשה הבחורים שהיו רשומים אצל השלטונות, ובבוקר יום המחרת הובלו כולם למכלאות בקר שם הופרדו ושכנו באורוות במשך שלשה ימים רצופים.

הגלות וההצלה

בבוקר היום רביעי לשהותם באורוות הובלו הבחורים ונדחסו לתוך שלוש קרונות, רבי טוביה יחד עם עוד עשרים ואחד בחורים אחרים נדחפו לאחד הקרונות, לפתע הגיע במרובה בחור צעיר החברותא של רבי טוביה לסדר הלימוד בליה, ובעודו מתייפח בכבי התאמץ להגיע עד אליו והושיט לו מעיל פרווה ככל לחם וקידקיד סוכר, "אני נשבע לך" קרא בקול רועד ושוב "אבל אתחתן עם שאתאי אותך חי מערבות סיביר", הקרונות החלו לנוע רבי טוביה חיפש חישש שלעולם כבר לא יראה את החברותא, סיביר צפנה בחובה מוות לחלשים לזקנים ולתשושים, הוא היה צעיר אך כיצד יתמודד עם הכפור? איך יחזיק מעמד בעבודות הכפיש? למרות ששתיו הצליח רבי טוביה לשרוד החלו לנוע רבי טוביה חישש שלעולם כבר לא יראה הכפור, עבודות הפרך, הרעב המכות הצער והיוגן בראותו את המוות נגד עיניו שוב ושוב, יחד עם הידיעה המאגרת שגם הוא עלול להיות מוצא להורג בכל רגע נתון.

אחרי המלחמה החוזר רבי טוביה למולדתו והגיע ללודז' שבפולין, שם קיבלו את פניו שליחי ועד השכלה שחילקו לניצולים מזון ובגדים, שם הגיעה לאוזניו הבשורה המרה שהרוסים בפקודת סטאלין תקפו את ליטא והרגו אלפי אנשים, כיון הנטבחים היו למעלה ממחצית מתלמידי ישיבת קמניץ, כולל החברותא שלו, במבט לאחור ראה רבי טוביה מה שפר עליו וגורלו בעובדת היותו רשום אצל השלטונות, אותו רישום שבגללו נעצר יחד עם חבריו היה בעצם הדבר הטוב יותר עבורו שהרי בזכותו ניצל ממות בטוח!

הבריחה

רק אחד עשר יום מאז פלישת הגרמנים לפולין, והנה נכבשה הארץ בידי הרוסים, רבי חיים עוזר גרודנינסקי מוילנא אשר בליטא האיץ בכל ישיבות פולין להימלט על נפשם ולנסוע מיד לליטא אפילו בשבת לנוכח הכיבוש הקומוניסטי הרוסי, ואכן ישיבות כגון ראדין, גרודנה, ברנוביץ ומיר עברו לליטא וסביבותיה, כך נמלטו כל בחורי ישיבת קמניץ במוצאי שבת כולל רבי טוביה גולדשטיין בן ה - 21 ועלו לרכבת למסע ארוך המצויים כבר עטה על ליטא, ובחורי ישיבת קמניץ סבלו ממחסור בעצי הסקה, מכורבלים במעיליהם ישבו הבחורים ולמדו בעיצומו של קור חודר לעצמות שהתפשט בכל פינות

השונה יין או שאר משקאות שרגילים לשתותם (ויסקי וכדו') אך הוא אינו נהנה מהם - האם צריך לברך?
 אם אינו נהנה כלל, ובעיניו הוא כקוץ מכאיב, יש מי שאומר שאין לברך עליהם [ע"י בן איש חי ש"א נשא ס"ו, ופסקי תשובות סי' ר"ד הערה פ"ב] ולכן טוב לפטרם בדבר אחר.

פירות טחונים בבלנדר (שייק פירות) וכן תפוזי מרוסק מאוד (פירה) - מה ברכתם?

אם ניכר אפילו מעט מקור הפרי, נשאר ברכת הרגילה [ע"י שלחן ערוך המקוצר סי' ל"ח סעיף י"ט].
 ואם לאו, שהכל, וכן אם מסופק בהיכר הצורה.

לחמנית מזונות המצויה בחנויות - אם אוכלה יחד עם סלטים ודגים וכדו' כפי שמצוי היום באולמות - מה ברכתם?

המוציא [ע"י שע"ה סי' ל"ד סעיף ג'].

מה מברכים (ברכה ראשונה ואחרונה) על גרנולה ושלוה?

ברכה ראשונה בורא פרי האדמה, הן על הגרנולה (העשויה מגרעיני שיבולת שועל קלויים) והן על שלוה (חטים תפוחות) וברכה אחרונה בורא נפשות [כפ"ד רוב הפוסקים וכן המנהג, ע"י בארות יצחק על פסקי מהרי"ץ הל' ברכות הפירות דף רס"ד אות ק"ל].

האוכל מרק שיש בו אטריות וירקות - מה צריך לברך?
 אם האטריות עיקר והשאר טפל, בורא מיני מזונות ועל המחיה, ובזה נפטר הכל. אם גם הירקות והמרק עיקריים, יברך בנוסף לכך בורא פרי האדמה על הירקות ושהכל על המרק. ולבסוף בורא נפשות, בנוסף על המחיה.

האם צריך לברך על עוגיות המוגשות לקינוח בסוף הסעודה, והאם יש חילוק בין סוגי העוגיות?

כל הסוגים צריך לברך עליהן בורא מיני מזונות כמ"ש בס"ד בשלחן ערוך המקוצר סי' ל"א סעיף ו'.

חשיב כהלכה



מנן הגאון הרב יצחק רצאבי שליט"א
 פוסק עדרת תימן
 מח"ס בארות יצחק, שו"ת עולת יצחק, שו"ע המקוצר, ועוד.

שאלה: דייר שגר בבניין ומשלם ועד בית, ויצא לחו"ל לתקופה מסוימת והשאיר את דירתו ריקה, האם חייב הוא בתשלום ועד בית גם על תקופה זו או לא?

תשובה: כלל ברור כתבו בזה הפוסקים, הוצאות ניקיון וחשמל אינו צריך לשלם אם אינו גר בדירה אפילו על יום אחד בחודש, כיון שהוצאות אלו נועדו לצורך השימוש המשותף בבניין והרי הוא לא משתמש כלל ולכן פטור, אולם הוצאות שנועדו להחזקת ושמירת הרכוש המשותף כגון סידוד וזיפות, ביטוח מעלית, אחזקת הגינה וכד' אפילו אם הוא לא גר בדירה הוא חייב לשלם.

שאלה: משפחה ברוכת ילדים וזוג צעיר האם משלמים וועד בית באופן שווה, או אולי יש לגבות את התשלום לפי מספר הנפשות?

תשובה: הנכון ביותר על פי היושר כדי למנוע סיכסוכים ומריבות, לקבוע להוצאות השוטפות כגון מים, חשמל, מעלית, תשלום אחיד וקבוע לכל משפחה מבלי להסתכל על גודל הדירה או על מספר הנפשות הגרות שם, כי אם יתחילו לעשות חשבונות כאלו לא יהיה לדבר סוף, וכל משפחה שיהיה בה איזה ילד שיתחיל ללכת יצטרכו לעשות חשבון מחדש, ועל כן נהגו בכל המקומות משלמים כולם חשבון אחיד.

אקטואליה בהלכה

שאלה: דירה אחת שחילקו אותה לשני דיירים, האם תשלום הועד בית מתחלק ביניהם או שכל משפחה משלמת בנפרד?

תשובה: דין זה תלוי במנהג המקום, יש מקומות שמחייבים לפי דירות ויש מקומות שמחייבים לפי מטרים, והעיקר להלכה במקום שלא ברור המנהג לפשר בין השכנים, ומן הראוי שוועד הבית יבקש מבעל הדירה כאות פיצוי על כך שהרבה דיירים בבניין שיתנה עם כל דייר מראש שישלם כמו כל הדיירים בבנין.

אחת שאלתי

שאלה: היאך מתקנים עוון זה?

תשובה: רבותינו תקנו לכל סוג של עוון סך תעניות מסויים שבכוחם למחוק את העוון, ובפרט על עוונות ששייכים לאיסורי עריות, אולם רק אחרי שאדם קיים את החלק הראשון של התשובה והוא "עזיבת החטא" יכול לעסוק בתיקוני העוון וכגון אחרי כמה שנים שהוא נשוי שמילא עצמו בתורה ויראה, אולם קודם לכן שיש לו חשש שיהיה בכלל "שב על קיאו" ויחזור לסורו יש להרבות בתורה ובתפילה ויראת שמים ע"י לימוד מוסר הרבה עד שיעיד עליו יודע תעלומות שלא ישוב לכיסלה עוד.

ודור הפלגה שחטאו בבנין המגדל נתגלגלו בנשמות אלו של שיעבוד מצרים, ותקנו את חטא השחתת הזרע בגזירת "כל הבן הילוד היאורה תשליכוהו", וכן תקנו את חטא בנין המגדל בגזירת עבודת הפרך בחומר ובלבנים, אז מפני שאנו קוראים את פרשיות אלו של השעבוד וגלות מצרים והם תיקון להשחתת הזרע לכן נקבע הדבר לדורות לתיקון עוון זה, וישנו טעם נוסף והוא מפני שבשעבוד מצרים היו עם ישראל בתכלית השפלות - שקועים במ"ט שערי טומאה ועלו משם לגזירת השעבוד עד למ"ט שערי קדושה ולדרגת נבואה, לכן גם אנו בזמן פרשיות אלו מתקנים עוון זה כי אז מתעורר אותו כח של היציאה מטומאה לקדושה.

שאלה: מהו המקור לכך שימי השובב"ם הם ימי תשובה?

תשובה: הדברים ידועים מהאר"י הקדוש, וממון הבית יוסף בספרו מגיד מישרים שאמר לו המלאך המגיד על תיקון מסויים היות ועשית אותנו בימי השובב"ם - עלה יפה מה שכל השנה לא היה עולה ככה, וכ"כ השל"ה הקדוש ורבים מתלמידי הבעל שם טוב.

שאלה: מדוע נקבעו ימי השובב"ם דוקא בזמן פרשיות אלו?

תשובה: ישנו טעם ע"פ הסוד כמבואר בספרי האר"י שנשמות דור המבול שחטאו בהשחתת זרע

יום חמישי
 9:00-12:00 כולל יום
 מארי יאיר חג"בי
 17:45-19:15 | 16:30-17:35
 קבוצה ב' | קבוצה א'

יום רביעי
 9:00-12:00 כולל יום
 17:15-18:00 שיעור בהלכה ומוסר בביהכ"ס
 18:20-20:20 פעילות נוער פרויקט חובנות
 20:30-21:30 שיעור באמונה ובחסידיזם

יום שלישי
 9:00-12:00 כולל יום
 הטיפ החודשי:
 "לא יאכל אדם אלא כשהוא רעב, ולא ישתה אלא כשהוא צמא."
 (ציטוט הרמב"ם)

יום שני
 9:00-12:00 כולל יום
 מארי יאיר חג"בי
 18:00-18:30 | 19:20-20:00
 קבוצה א' | קבוצה ב'
 19:00-20:00 שיעור בעין יעקב בביהכ"ס

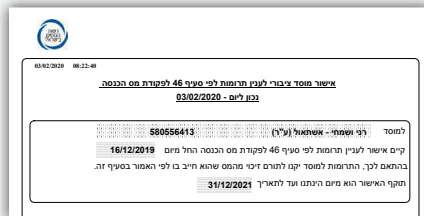
יום ראשון
 9:00-12:00 כולל יום
 17:15-18:00 שיעור בהלכה ומוסר בביהכ"ס
 20:30-21:30 קפה ועוגה, לימוד חברות

לוח פעילויות שבועי

ברוך ה' עמותת "רני ושמח" גאה ושמה לבשר על כך שקיבלנו מרשות המיסים אישור להחזיר מס ע"פ סעיף 46.

המשמעות: מי שתרם מעל 190 ש"ח (נכון לינואר 2020) למוסד ציבורי שקיבל אישור לפי סעיף 46 לפקודת מס הכנסה, זכאי להחזיר ממס הכנסה לאותה השנה. שכירים במקומות עבודה מסוימים זכאים לקבל את הזיכוי במסגרת המשכורת החדושה במהלך שנת המס שבה ניתנה התרומה (ניתן לבקש החזר מס שנתי בסוף שנה על כל התרומות שנעשו במשך השנה)

הזיכוי הוא בגובה 35% מסך התרומה לאדם, כלומר אדם שתרם 1,000 ש"ח יקבל זיכוי ממס בסך 350 ש"ח.



אנו מודים מקרב לב לידידנו היקר רב הפעלים ועמוד החסד ה"ה ערן מהצרי הי"ו שמלווה את העמותה וטורח בעמל רב לכל מה שנדרש במסירות רבה, והביאנו גם להישג הנ"ל של סעיף 46 בזריזות ונחרצות מתוך ניהול תקין במקצועיות נפלאה. ישלם ה' שכרו וירוה נחת מכל יוצאי חלציו אמן.

פנינים מפרשת השבוע פרשת משפטים

תהיון לי" - אם תהיו אנשי קודש ותקפידו על כל מאכל שנכנס לפיכם שיהיה כשר, אני הקב"ה אדאג "שבשר בשדה טרפה לא תאכלו" - לא תבאו תקלה על ידכם ותמיד המאכלים שלצידכם יהיו כשרים ומתוקנים.

"אחרי רבים להטות" - בכל מצב ?
 "אחרי רבים להטות" (פכ"ג פס' ב), פעם נתאספו כל המאתיים ארבעים ושבע אברי הגוף ובאו בטענה כלפי הראש, על כך שכל היום כולם משרתים אותו והוא אינו מתייעץ עמהם מעולם ואינו שואל לדעתו של אחד מהם, אלא מחליט הוא לבדו הכל וכל מה שנראה לו מצווה עלינו לעשות - הלא נאמר בתורה "אחרי רבים להטות" ולא יתכן שאתה אבר אחד יחיד תהיה רודן ושליט עלינו, נענה הראש ואמר להם פסוק זה נאמר על הסנהדרין ששם ישבו שבעים ואחד ראשים, ולכן היה צריך לשאול את דעתו של כל אחד מהם, ואם נתגלעו חילוקי דעות היו הולכים אחר הרוב, לא כן במקרה זה שאין ביניכם אפילו ראש אחד אלא כולכם זנבות, ואם כל זנב רוצה לחוות דעה על זה לא נאמר "אחרי רבים להטות".

הרופא יכול לרפא אך לא לייאש...
 "רופא ירפא" (פכ"א פס' ט), ודרשו רבותינו (ברכות ס.) מכאן שניתנה לרופא רשות לרפאות, מעשה באחד הצדיקים הגדולים בדורות עברו שבאו לפניו אנשים ובכו והתחננו כי יעתיר בתפילה עבור אדם פלוני שהרופאים כבר התייאשו מחייו וקבעו שאינו יכול לחיות עוד, נענה הצדיק ואמר "התורה נתנה לרופאים רשות רק לרפא, אבל לא לייאש את החיים, לכך אין להם את הזכות, שכן לא קיבלו רשות כל כך".

תלוי מה הכוונה...
 "אם יום או יומיים יעמוד לא יוקם כי כספו הוא" (פכ"א פס' כא), פסוק זה ביארו רבי בונם מפשיסחא על דרך הדרש, וכך אמר כל ימות השנה אדם בולע את תפילתו בחטף, ואף "אם יום" בשנה - יום כיפור, "או יומיים" בשנה - בראש השנה הוא מאריך קימעה בתפילתו, גם אז "לא יוקם" - איננו קם ועומד עמידה איתנה ואמיתית בתפילתו, ולמה - "כי כספו הוא" - שאפילו אז כוונתו היא לעצמו שתהיה לו פרנסה בריוח ואין דעתו על התיקון האמיתי הדרוש לאדם.

מפני מה זכה הכלב...
 "ואנשי קודש תהיון לי ובשר בשדה טרפה לא תאכלו לכלב תשליכון אותו" (פכ"ב פס' ל). נאמר במדרש מדוע דוקא לכלב, אמר הקב"ה חייבים אתם שכן לכלבים שבשעה שהרגתי את בכורי מצרים, והיו המצריים יושבים כל הלילה וקוברים מתייהם והכלבים נובחים להם, אבל לישראל [כשיצאו ממצרים] לא היו נובחים שנאמר "ולכל בני ישראל לא יחרץ כלב לשוננו", לפיכך אתם חייבים [לתת גמול ושכר] לכלבים. ע"כ.

יש שדרשו את הפסוק "ואנשי קודש

מצות "ביכורים" בימינו היאך...
 "ראשית ביכורי אדמתך תביא בית ה' אלוך לא תבשל גדי בחלב אמו" (פכ"ג פס' יט), ודרשו במליצה פסוק זה, "ראשית ביכורי אדמתך" - את ילדיך הרכים בעודם באיבם ובגדילתם, "תביא בית ה' אלוך" - כדי לחנכם ולגדלם לתורה למצות ולמעשים טובים, "לא תבשל גדי" - אל תקדיח בחינוך קלוקל את הגדיים הרכים הללו, "בחלב אמו" - בעוד שחלב אמם נוטף משפתיהם.

חידון פורים

ילדי ונוער המושב מזמנים להשתתף בחידון פורים מעניין מרתק ומאתגר

החידון יערך בסגנון שאלות אמריקאיות ויוקרו על מסך, השאלות מתוך החוברת "בהלכה ובאגדה"

פרסים יקרי ערך לזוכים בשלשת המקומות הראשונים

להרשמה וקבלת החוברת
 052-4676599, 050-4185156

מוצ"ש פרשת תצוה י"א אדר 07.03 בשעה 20:00 בבית העם

Life Partner

בעז"ה כמידי חודש יתקיים שיעור מטובי המרצים של ארגון "ערכים"

לע"נ מנחם ברזילי בן ר' אברהם ז"ל

הנכם מזמנים לשיעור מפי **הרב מאור כהן שליט"א**

• השיעור לגברים ונשים •

יום שלישי 20:00
 ז' אדר 03/3
 בשעה "בתיבת נח"

כיבוד עשיר

נכסאות הבריאה

בקובלט - חומר שמגביר ייצור של ויטמין B12 □ החיוני לתאי הדם האדומים שלנו, בנייתם ושמירה על תפקודם, ויטמינים נוספים ממשפחת ויטמיני B שקיימים בסלק מסייעים לחיזוק של הכבד ומועילים לניקוי רעלים מן הגוף, הסלק עתיר בפיגמנטים בעלי תכונות אנטי בקטריאליות ואנטי סרטניות כגון הבטאציאנין - חומר שמונע התפתחות של תאים סרטניים. הסלק גם עשוי להגן מפני סרטן בזכות נוגדי החמצון הרבים שבו, הסלק הוא ירק שמכיל הרבה מאד מינרלים, כמו למשל מגנזיום, נחושת, אבץ ואשלגן. בנוסף, הוא יעיל למי שסובל ממחסור ברזל, אמנם מבחינה כמותית אין בו הרבה מאד ברזל, אך הספיגה של הברזל שנמצא בסלק יעילה מאד, ולכן הוא מתאים מאד למצבים של אנמיה. רוצים להוריד את רמת לחץ הדם שלכם? שנתו 100 גר' של מיץ סלק בכל יום. על פי מחקר משנת 2012, שנערך בבריטניה, מיץ סלק בשימוש יומיומי מסייע בהורדת לחץ הדם, ולסיכום: הסלק הוא אחד מן הירקות הבריאים והמוכרים ביותר, הצבע האדום - סגול הבלט שלו מייחד אותו מירקות אחרים, ומאפשר לו לשמש אפילו כצבע מאכל טבעי, נוסף לטעמים הגוונים שאפשר ליצור באמצעותו בסלטים, בתבשילים ואפילו במשקאות.



הסלק הוא אחד הירקות הכי יפים במטבח שלכם. החומר הפעיל שמקנה לו את צבעו העז הוא האנתוציאנין, שגם מתאפיין ביכולת פנומנלית לקטול תאי סרטן, אחד היתרונות המעשיים שיש בסלק, הוא שקל מאד להכין אותו וגם ניתן לשלב אותו במגוון עצום של מאכלים סלטי סלק מסוגים שונים, מיץ או שייק סלק, כחלק ממגוון ירקות אפויים בתנור, בקרפצ'ו, כחלק מתבשילים מסוגים שונים ובעוד ועוד מאכלים טעימים, וכמובן בריאים, מחקרים שנעשו בשנים האחרונות הצליחו להוכיח כי יש קשר ישיר בין צריכת סלק לשמירה על לב בריא, האטת הזדקנות, שמירה על תפקוד כבד תקין, סילוק רעלים ממחזור הדם ועוד ועוד, הוא אף עשיר בנוגדי חמצון ופקטין - סוג של סיב עשיר במיוחד שמקל על תהליך חילוף החומרים בגופנו, ומסייע אף לירידה במשקל ולצמצום תופעות של כבד שומני. מה תרוויחו אם תשלו סלק בתפריט היומי שלכם: הסלק הוכח כמשפר את רמת הסיבולת של ספורטאים, ולפיכך הרבה מהם נוהגים לצרוך אותו לפני ואחרי אימון, הסלק עשיר באשלגן, וצריכתו מפחיתה את הצורך במזון עתיר נתרן. בנוסף, מחקרים הראו שמי שצורך סלק באופן יומיומי מפחית ב-20 אחוז, את הסיכוי שלו ללקות בשבץ, הסלק עתיר

זכר למחצית השקל ומתנות לאביונים

לכל תומכי פעילויות העמותה ניתן להעביר אלינו כמידי שנה זכר למחצית השקל

קודם יום הפורים, ותבורנו מפי עלינו שזכות התרומה חסייע בעדכם שיתמלאו כל משאלות לבכם.

נמו כן למעוניינים להעביר אלינו **מתנות לאביונים שיחולקו ביום פורים עצמו לאביונים מבני המושב**

ניתן ליצור קשר **050-4185156**